

Kokkuvõtte Palivere aleviku ning terviseradade ümbruse kogukonnaalade arutelust

Kohtumise aeg: 20. aprill, kell 17–18.30

Koht: Palivere raamatukogu

Osalejad RMK poolt:

- Elor Ilmet, Edela regiooni kaasamisspetsialist, kontakt: elor.ilmet@rmk.ee või 5053401
- Margus Emberg, Edela regiooni metsaülem
- Susanna Kuusik, RMK kaasamiskoordinaator, arutelust kokkuvõtte koostaja.

Kohal viibis 47 registreerunud kohalikku elanikku või huvigrupi esindajat.

RMK kaasamisspetsialist Elor Ilmet tutvustab end, teisi RMK töötajaid ning selgitab kokkusaamise põhjust.

Ilmet selgitab, et RMK koostab metsatööde plaanid korraka kõigile Lääne-Nigula valla määratud kogukonnaaladele. Lääne-Nigula vald on oma üldplaneeringus nimetanud Palivere ümbruse metsad „väärtuslikeks metsaaladeks“ ning RMK käsitleb neid metsi kogukonnaaladena. Paliveres on kaks eraldi kogukonnaala: Palivere alevik ja Palivere terviserajad ning seetõttu on neil ka koostatud kaks eraldi ülevaadet. Nii kaasamisspetsialist kui kogukond leiavad, et mõistlik on kogukonnaalasi arutada nüüd ja edaspidi koos.

Elor Ilmet selgitab, et metsatööde plaani kokku leppimiseks kohtutakse mitmel korral, et kõik vajalik läbi arutada. Enne koosolekut on RMK kogunud kohalikelt ettepanekuid ja teavet Palivere ümbruse metsade kohta, mille alusel plaani koostada. Näiteks, kas ja millal on metsas sündmusi, võistlusi või kus asuvad olulised objektid metsas, millega planeerimisel tuleks arvestada. Neid saabunud ettepanekuid koosolekul Elor Ilmet ka tutvustab.

Ilmet näitab ülevaadet Palivere aleviku ja terviseradade ümbruse metsadest, mis oli enne kohtumist huvilistele kättesaadav.

Ettepanekud ja tähelepanekud

- Männid võivad kaua elada ja nende raieküpsus ei tähenda, et neid tuleks raiuda. Elor Ilmet nõustub, et töid kogukonnaalal tehakse vastavalt kokkuleppele, kuid kirjeldamisel on aluseks Metsaseadus.
- Varasemalt on olnud probleem mosaiikliblika elupaiga tõttu suusaraja laiendamisega. Elor Ilmet selgitab, et looduskaitsetised piirangud kehtivad ka metsatööde planeerimisele.
- Kohalikud toovad välja traditsioonilisi sündmusi metsas ning metsast saadavaid teisi hüvesid. Paliveres on Läänemaale oluline mets ning tervisekeskus, mis on oluline osa piirkonna identiteedist.
- Juhitakse tähelepanu, et FSC sertifikaadist tulenevalt on RMK-l kaasata kohalik kogukond. Elor Ilmet ütleb, et kaasamiseks ja kohalikega arvestamiseks kokku on tuldudki.
- Elor Ilmet selgitab, et väljend „võimalik teha uuendusraiet“ ei tähenda, et kogukonnaalal seda igal pool tegema peab. Olenevalt metsa seisukorrast võib kokku leppida, et kümneaastase perioodi jooksul uuendusraiet ei tehta.
- Kohalikud küsivad karjääri rajatud ujumiskoha ehk „basseini ümbruse“ piirkonnas puhkekoha loomise võimaluse kohta. RMK esindajad selgitavad, et mitmel pool on kasutatud võimalust kohalikul MTÜ-l või kohalikul omavalitsusel RMK-ga teha rendileping ning kokku leppida maa kasutamise ja korrashoiu tingimused.

Kohalike küsimuse peale näitab Elor Ilmet metsaosad, kus raiete kavandamine oleks mõistlik seoses metsakahjustustega. Enne plaani tegemist vaadatakse metsaosa üheskoos üle huvitatud inimestega.

Küsitakse 1963. aastal istutatud tamme kohta, millest osa on maha raiutud. Järgmisel koosolekul vaadatakse looduses tammed üle ja püütakse täpsustada taust. Edaspidi saab ka arutada võimalust kajastada kogukonna jaoks olulisi tammesid pärandkultuuri kaardikihil.

- Küsitakse harvendusraie kohta, kui metsa hõredamaks raiuda, siis tuleb ka võsa. Elor Ilmet nõustub, et aegjärgset raiet tehes ja metsa hõredamaks raiudes tuleb uute mändide või kuuskede paremini kasvama saamiseks neid istutada ja seejärel võsast välja raiuda.
- Juhitakse tähelepanu meedias läbi käinud mõtte üle, et kogukonnametsad tuleb välja osta. Koosolekul osalejatel selle kohta täpsemat infot ei ole.
- Lepitakse kokku, et järgmine kohtumine tehakse ujumiskohaks kujunenud karjääri lähedal metsas, et täpsemalt vaadata ja arutada seal ümbruses ja sinna viiva tee kõrval vajalikke töid.
- Uuritakse varem tehtud aegjärgse raie seisukorra kohta. Elor Ilmet selgitab, et 2019. aastal on tehtud aegjärgne raie, kus vana metsa all on juurdekasv olnud vaeviline, valguse- ja toitainete puuduse tõttu.
- Probleem Elektrilevi hooldustöödega, kes võsa ladustavad terviseradadel. Kõrval on hea näide RMK looduskaitseosakonnaga koostööst, kes eelnevalt töödest teavitab ning ladustab kokkulepitud moel, kokkulepitud kohtades.
- Kohalik omavalitsus on esitanud Elektrilevile teavituse ning palub veel teada anda, kui on sellel teemal probleeme. Kuna RMK-ga ei ole Paliveres tööde tingimusi kooskõlastatud, siis RMK-l ei ole võimalik koostööd Elektrileviga soodustada. Metsaülem soovib terviseradade hooldajal teha märgukiri Elektrilevile, et probleem täpsemalt lahti seletada.
- Kohalikud uurivad, kas oleks võimalik metsade majandamine peatada kauemaks kui kümneks aastaks, mis on Lääne-Nigula vallas kokku lepitud metsatööde plaani ajaperiood. Kohaletulnud väljendavad soovi, et see ala ei kuuluks enam majandusmetsade hulka.
- Elor Ilmet selgitab võimalust kohalikul omavalitsusel algatada kohaliku kaitseala moodustamine.
- Küsitakse, mida tähendab „RMK otsusega mitte majandatav mets“, sest seda kohalikud sooviksid. Elor Ilmet selgitab, et siis kuuluvad näiteks võõrandamiseks planeeritud kinnistud. Tehakse ettepanek luua püsimeetsanduse kaitseala. Elor Ilmet selgitab, et seda saab Paliveres kaaluda, kui kohalikel on selleks soov.
- Kohalik kogukond teeb ettepaneku kohalikele omavalitsusele kohaliku kaitseala moodustamiseks. Koosolekul viibinud kohalikud ning huvigrupi esindajad on ettepanekuga nõus ning paluvad arutelu kokkuvõtte koos ettepanekuga edastada kohalikele omavalitsusele.
- Küsitakse täpsustavaid küsimusi kohaliku kaitseala moodustamise osas ning Elor Ilmet selgitab, et kaitseala moodustaja töötab välja kaitsekorra ning seal kirjeldatakse ära, mida selles metsas edaspidi teha tohib.
- Arutatakse tuulearendusi ja võimalike trassikoridoride liikumist läbi kogukonnaala.
- Uuritakse kogukonnaalast välja jääva metsa osas. See kuulub Maa- ja Ruumiametile ning hetkel seal metsade majandamist plaanis ei ole. Metsamajandamine ei ole keelatud, kuid tuleb arvestada üldplaneeringu tingimustega.
- Arutatakse võimalust puhastada ujumiskohaks kujunenud vana karjäär. Karjääri setetest puhastamiseks on vaja RMK-lt kooskõlastus saada.

Elor Ilmet võtab koosoleku kokku ja ütleb, et järgmisel korral kohtutakse metsas ning arutelu kokkuvõtte saadetakse registreerimislehel kirjutatud aadressidele, Lääne-Nigula Vallavalitsusele, Palivere osavallakogu kontaktile ning Palivere Turismi- ja Tervisespordikeskuse esindajatele.